

noemt zijn naam niet, maar zegt: „...het leek mij wel aardig hier eens tegenover elkaar te stellen het Hollandsch van een in 't Latijn evenzeer als in de practijk des levens ervaren magistraat en dat van den professioneelen latinist.”

IN LEGIBUS LIBERTAS ⁷⁾ vat kort samen wat Cicero zegt in Pro Cluentio 53, 146: „Legibus idcirco omnes servimus, ut liberi esse possimus”, Aan de wetten zijn wij daarom onderdanig, opdat wij vrij kunnen zijn.”

De Latijnse spreuken aan het Raadhuis hebben al eerder de aandacht gehad van een classicus. Dr. J. van der Valk, rector van het Marnix-Gymnasium, bracht de destijds gloednieuwe spreuken te pas in zijn lessen, en plaatste ze bijeen in zijn Praktisch leerboek der Latijnsche taal ⁸⁾.

Voor wat de scheepsnaam SUUM CUIQUE, Ieder het zijne, betreft, voor de oorsprong zou men, behalve aan de door mij geciteerde tekst bij Cicero ⁹⁾, wellicht ook kunnen denken aan de zin, waarmee de Instituten, het Wetboek van keizer Justinianus van 533 na Christus, inzetten: „Iustitia est constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuens”, De gerechtigheid is de bestendige en voortdurende wil om ieder zijn recht te verschaffen ¹⁰⁾.”

De huisspreuk PAX OPTIMA RERUM, tot 1769 aanwezig in Hillegersberg, zou, zo veronderstelde ik, door degene die hem plaatste eerder dan door eigen lectuur van Silius Italicus gevonden zijn in een spreukenverzameling ¹¹⁾. Achteraf zie ik, dat Vondel de spreuk gebruikte als motto voor zijn Landspel Leeuwendalers. Er is een goede kans, dat de spreuk aan dit spel is ontleend.

Het opschrift van de plaquette in het Gymnasium Erasmianum met de namen van zijn rectoren vanaf 1328 ¹²⁾ had ik mede behoren te vermelden, daar het in de verschillende namen van de school de lange geschiedenis van dit onderwijsinstituut resumeert. Het luidt:

„Rectores Gymnasii Erasmiani
antea Scholae Latinae vel Erasmianae
prius Scholae Magnae”,

dat is: Rectoren van het Erasmiaans Gymnasium, tevoren Latijnse of Erasmiaanse School, eerder Grote School.

Voor wat Erasmus zèlf betreft: het beeld zal tijdens de troebelen van omstreeks 1672 ondergebracht zijn geweest in de zogen. Stadssteenplaats, de Stadssteenhouwerij aan het Bolwerk bij de